

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KOMISJA ŚRODOWISKA

BPS/KS/0330/43/13

Warszawa, dnia 28 maja 2013 r.

Szanowny Pan
Robert Czapla
Burmistrz Nowopawlu

Szanowny Panie,

W sprawie sprzeciwu wobec zmiany w przepisach art. 402 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), poniżej przedstawiam następujące stanowisko.

W przedmiotowym piśmie podniesiono, że wskutek zmiany art. 402 ust. 6 przywołanej powyżej ustawy – Prawo ochrony środowiska, wprowadzonej ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), gmina, która należy do związku międzygminnego, którego zadaniem statutowym jest gospodarka odpadami, traci należne gminie wpływy na rzecz związku, a tym samym, w ocenie wnoszącego sprzeciw zmiana ta, niszczy ideę efektywnego i jednoczesnego ekonomicznego gospodarowania odpadami, realizowaną przez tworzenie związków międzygminnych, leżącą u podstaw dyrektyw unijnych oraz nowych przepisów krajowych dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi.

Art. 402 ust. 6 w brzmieniu przed nowelizacją ustawy – Prawo ochrony środowiska stanowił, że wpływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowią w 50% dochód budżetu gminy, a w 10% dochód budżetu powiatu, na których obszarze są składowane odpady.

Natomiast zgodnie z wyżej wymienionym artykułem, w brzmieniu po nowelizacji, wpływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowią w 50% dochód budżetu gminy, a w 10% dochód budżetu powiatu, na których obszarze są składowane odpady, zaś w przypadku, gdy gmina należy do związku międzygminnego, którego zadaniem statutowym jest gospodarka odpadami, wpływy należne gminie

stanowią wyłączny dochód budżetu tego związku międzygminnego i są przeznaczone na jego cele statutowe.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) gminy w celu wspólnego wykonywania zadań mogą tworzyć związki międzygminne. Przy czym należy wskazać, że zgodnie z art. 64 ust. 3 te same ustawy prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku, związane z wykonywaniem zadań przekazanych związkowi, przechodzą na związek z dniem ogłoszenia statutu tego związku.

Z przytoczonych powyżej regulacji prawnych wynika, że gmina w celu wspólnego wykonywania zadań własnych może współpracować z innymi gminami, zaś współpraca taka może być realizowana w formie związku międzygminnego. Tak więc, związki międzygminne powstają wówczas, gdy z uwagi na charakter zadania publicznego zasadne jest współdziałanie z innymi gminami. Intencją ustawodawcy było bowiem, stworzenie podstaw prawnych współdziałania gmin w celu zapewnienia sprawnego wykonywania zadań, a także w celu zapewnienia optymalizacji kosztów ich realizacji. Jednocześnie należy podkreślić, że związki międzygminne, tworzone w celu wykonywania wspólnych zadań gmin, przejmują prawa i obowiązki gmin w nich uczestniczących.

W związku z powyższym uzasadnionym wydaje się pogląd, że przedmiotowa nowelizacja art. 402 ust. 6 ustawy – Prawo ochrony środowiska wpisuje się ideę funkcjonowania związków międzygminnych. Albowiem z treści przywołanych powyżej przepisów dotyczących związków międzygminnych należy wywieść wniosek, że istotą tworzonych regulacji było, aby związek międzygminny przejął nie tylko obowiązki gmin w nim uczestniczących, ale także prawa, gdyż działalność związku gminnego jest w istocie realizacją zadań gmin tworzących ten związek. Podmiot zajmujący się koordynowaniem oraz gospodarowaniem odpadami powinien dysponować także odpowiednimi środkami finansowymi w celu właściwego wykonania nałożonych na niego obowiązków. Koszty ogólne działania związku, czy też w ogóle wydatki związku dotyczące zadań publicznych gmin są bowiem, pośrednio lub nawet bezpośrednio, wydatkami przeznaczonymi na rzecz gmin tworzących ten związek gminny.

Dodać w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 69 i 70 ustawy o samorządzie gminnym organem stanowiącym i kontrolnym związku międzygminnego jest zgromadzenie związku, w skład którego wchodzi wójtowie gmin uczestniczących w związku. Tak więc, o sposobie

wykorzystania przedmiotowych środków finansowych decydować będzie zgromadzenie związku, jako organ, w którym, zgodnie z powyższą ustawą, zasiadają wójtowie gmin tworzących związek. W konsekwencji zatem, gminy nie będą pozbawione wpływu na cel przeznaczenia środków z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów.

Z uwagi na przedstawione powyżej argumenty, należy podzielić prezentowane przez autorów przedmiotowej nowelizacji stanowisko, że przepis art. 402 ust. 6 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w nowym brzmieniu, zapewni możliwość przejęcia środków finansowych przez związek międzygminny, tj. podmiot odpowiedzialny za koordynowanie i zarządzanie kompleksową gospodarką odpadami w ramach regionu, co przełoży się na sprawniejsze funkcjonowanie nowego systemu gospodarowania odpadami poprzez efektywne wykorzystanie tych środków, z korzyścią dla wszystkich gmin tworzących związek międzygminny w regionalnych strukturach gospodarowania odpadami.

W świetle powyższego, a także podzielając pogląd, że środki pochodzące z opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów nie powinny być jedynie rekompensatą za zlokalizowanie na terenie gminy składowiska odpadów, lecz powinny służyć wszelkim działaniom mającym na celu ochronę środowiska, w tym w szczególności maksymalne ograniczenie składowania odpadów, nie znajduję przesłanek, które uzasadniałyby zainicjowanie procedury zmierzającej do przygotowania i uchwalenia przez Senat projektu nowelizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, czyniącego zadość Pańskim oczekiwaniom.

Z poważaniem,

Jadwiga Rotnicka

Przewodnicząca
Komisji Środowiska